

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА: ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД

Дослідження щодо вивчення аспектів впровадження логістичних стратегій на підприємствах та аналізу їх ефективності висвітлюються в працях таких вчених як: Сток Д., Ламберт Д., Уотерс Д., Мінцберг Г., Захаров М. Н., Крикавський Є., Сергеев В. І., Миротин Л. Б та інші. Стосовно оцінки ефективності логістичної стратегії – Мельникова К. В., Макарова Н. В. [1-6].

Стратегія підприємства є по своїй природі специфічним рішенням, яке не дозволяє використовувати як фрагментарний підхід до оцінки ефективності (який враховує тільки ту сферу діяльності підприємства, або той аспект його діяльності, яких стосується стратегія) – стратегія за своєю суттю не є фрагментарною; так і функціональний підхід (який враховує функціональні особливості діяльності підприємства, яких стосується стратегія) – логістична стратегія за своєю роллю є комплексною і не стосується тільки однієї окремої сфери діяльності підприємства. Виходячи із цього, найбільш відповідним суті логістичної стратегії є інтегративний підхід [7].

Комплексна реалізація запропонованих заходів в межах реалізації логістичної стратегії підприємства дає можливість найбільш оптимально запровадити необхідні в логістичній системі молокопереробних підприємств та їх логістичних ланцюгах зміни, реалізація яких дозволить молокопереробним підприємствам вийти на якісно новий рівень управління та конкуренції – на рівні цілісних систем (ланцюгів), і отримати інтегративний ефект.

Відображення інтегративного ефекту є відповідне значення інтегративного показника, що характеризує не тільки кількісні зміни в логістичній системі молокопереробного підприємства, але і якісні.

Інтегративний показник можна подати у формі співвідношення індексів зміни якості до індексу зміни витрат логістичної системи молокопереробного підприємства, обумовлених двонаправленістю логістичних стратегій – або на зменшення витрат, або на підвищення якості обслуговування, або їх поєднання.

Формула такого інтегративного показника матиме такий вигляд:

$$I_{ЛС} = \frac{I_{Я}}{I_{В}}, \quad (1)$$

де $I_{ЛС}$ – інтегративний показник логістичної стратегії;

$I_{Я}$ – індекс зміни якості логістичної стратегії;

$I_{В}$ – індекс зміни витрат логістичної стратегії.

Значення інтегративного показника логістичної стратегії мають певні критеріальні рамки:

1) за умови $I_{ЛС} > 1$ логістична стратегія є доцільною та ефективною (чим вище це значення, тим краще) – така умова відповідає такій логістичній стратегії, яка забезпечує підвищення рівня якості в межах логістичної системи підприємства порівняно або зменшення логістичних витрат, або поєднує їх;

2) за умови $I_{ЛС} = 1$ (або є близьким до одиниці) логістична стратегія не привносить у логістичну систему підприємства суттєвих змін, а ті зміни, що можуть бути за допомогою її реалізовані не підвищують конкурентоспроможність логістичної системи підприємства;

3) за умови $I_{ЛС} < 1$ логістична стратегія не є доцільною, так як її реалізація приносить або підвищення рівня якості в межах логістичної із значним зростанням логістичних витрат, або таке зменшення логістичних витрат, яке значно погіршує рівень якості в логістичній системі підприємства.

При виборі логістичної стратегії підприємства варто враховувати значення інтегративного показника логістичної стратегії, адже він дозволяє відкинути ті альтернативи, які не є ефективними, та оцінити ефективність логістичної стратегії та обрати ту логістичну стратегію, яка дозволить досягнути бажаний інтегративний ефект.

Для того щоб врахувати інтегративний вплив логістичної стратегії на діяльність підприємства (за умови відсутності системи логістичного планування) потрібно врахувати синергетичні зміни, які можна відобразити інтегративним показником ефективності логістичної системи [7]. Тоді формулу (1) потрібно скорегувати на коефіцієнт кінт:

$$K_{\text{инт}} = \frac{I_{\text{эф}}^{\text{стр}}}{I_{\text{эф}}^{\text{баз}}}, \quad (2)$$

де $I_{\text{эф}}^{\text{стр}}$, $I_{\text{эф}}^{\text{баз}}$, – інтегративний показник ефективності логістичної системи відповідно за використання логістичної стратегії та за її відсутності. З розвитком системи логістичного планування на підприємствах значення коефіцієнта кінт буде зменшуватись до одиниці.

Як показують результати досліджень на прикладі молокопереробних підприємств, запропонований підхід відповідає умовам, які ставляться до оцінки логістичної стратегії, що враховують її природу (логістичну роль на підприємстві, стратегічну спрямованість). Результатами такої оцінки є інтегративний показник ефективності логістичної стратегії, що відображає той інтегративний ефект, який логістичне стратегічне планування та логістична стратегія дозволяють отримати молокопереробному підприємству. В подальшому, на основі запропонованого підходу можна розробляти як системи оцінки ефективності логістичної стратегії для підприємств інших галузей економіки, так і вибору логістичної стратегії у відповідності до оцінки її інтегративного ефекту.

Список використаних джерел:

1. Мельникова К. В. Методичний підхід до оцінки ефективності логістичних стратегій // БізнесІнформ. – 2012. – №8. – С. 198 – 200.
2. Макарова Н. В. Оценка эффективности логистических стратегий // Вопросы экономики и права. – 2010. – №7. – С. 18 – 20.
3. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок: Пер. с англ. – М.: Юнити-Дана, 2003. – 503 с.
4. Сток Дж. Р., Ламберт Д. М. Стратегическое управление логистикой: Пер. с 4-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 797 с.
5. Крикавський Є.В. Логістика. Для економістів: Підручник. Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2004. – 448 с.
6. Корпоративная логистика. 300 ответов на вопросы профессионалов / Под общ. и науч. редакцией проф. В.И. Сергеева. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 976 с.
7. Рудківський О. А. Інтегративний підхід до оцінки розвитку логістичної системи молокопереробного підприємства // Ефективна економіка. – 2013. – №9.